

מזונות מאוחרים

תשלום מזונות לילדים להורים גרושים לא תמיד מסתיים בגיל 18 ועשוי להימשך גם בזמן השירות הצבאי • באילו מקרים מחויב האב לשלם לבנו החייל, ומתי בית המשפט יפטור אותו מכך? מדריך

איור: גיא מורד

נו סובל מנכות קשה ולא מסוגל לצאת לעבודה. בשבוע הבא ימליץ לו 18. האם בעלי לשעבר ימשיך לשלם מזונות באותו היקף?

”אם הילד סובל מנכות, הוא זכאי לקצבת ביטוח לאומי. מעל גיל 18 הקצבה גבוהה יותר מאשר בתקופה שקדמה לה, ולכן בדרך כלל לא משלמים מזונות אלא הקצבה אמורה להספיק לצורכי הילד. עם זאת, אם מדובר בבגיר נכה שקצבת הביטוח הלאומי לא מספיקה לצרכיו, בית המשפט יכול לחייב את שני הוריו בתשלום מזונותיו, בהתאם ליחס הכנסותיהם.”

אנחנו גרושים והילד שלנו מתגייס לצבא בחודש הבא. לאחרונה חל נתק בין האב לבן. האם האב יכול לומר שבגלל שהילד לא רוצה קשר איתו הוא לא ישלם מזונות בתקופת הצבא?

”בהחלט. אם ילד לא מעוניין בקשר עם האב, למרות שהאב עושה מאמץ אמיתי לשמור על קשר, בית המשפט יכול לראות בכך עילה להפסקת החיוב במזונות מעל גיל 18.”

- בסקירה המשפטית דלעיל אין משום חוות דעת משפטית

lital-do@yedioth.co.il

מחויב במזונותיו. החיוב במזונות לחייל בשירות צבאי נובע מכורח המציאות ומהעובדה שחיילים בשירות צבאי אינם יכולים לעבוד לפרנסתם, והמשכורת הצבאית לא מספיקה לכיסוי צורכיהם. כאשר נער בן 18 בוחר שלא להתגייס, אין חובה על אביו לדאוג לפרנסתו, שהרי אין הבדל בינו לבין נער בן 21 שהשתחרר מהצבא ויוצא לעבוד.”

מה לגבי אברכים שממשיכים ללמוד עד גיל 24?

”אין חובה חוקית לשלם עבורם מזונות, ועליהם לכלכל את עצמם.”

אני ובעלי התגרשנו. הילד שלי-

נות למשך 5 שנים?

עו”ד דיין וולפנר: ”בכל מקרה, האב אינו אמור לשלם מזונות מלאים לאחר גיל 18 או סיום הלימודים בתיכון. בדרך כלל, במקרים שהילד פונה ללימודי עתודה מיד לאחר סיום התיכון, משולמים מזונות כמו בתקופת שירות החובה בצה”ל.”

ואם הילד לא התגייס לצבא מטעמי מופ אידיאולוגיים או בריאותיים, והוא ממשיך לגור בבית?

”במקרה כזה”, מציינת דיין וולפנר, ”מדובר בבגיר לכל דבר ועניין והוא יכול לצאת לעבודה ולפרנס את עצמו, כך שהאב אינו

סביר שבית המשפט ייקח בחשבון את הכנסתו אבל לא יבטל את המזונות בכלל.” עם זאת, תביעות מעין אלו הן נדירות ביותר. כיוון שמדובר בסכום מזונות נמוך שמשולם בעת השירות הצבאי, רוב האבות לא יטרחו לנהל הליך משפטי בשל כך”, מציינת עו”ד דיין וולפנר.

בהסכם המזונות בין ההורים אין התייחסות של בית המשפט לתקופת השירות הצבאי. האם האב ישלם מזונות באופן אוטומטי, או שהאם צריכה לעתור לבית המשפט ולבקש לחייב את האב בהמשך תשלום מזונות?

לדברי עו”ד דיין וולפנר, ”מזון נות מעל גיל 18 לא משולמים באופן אוטומטי, ובמקרה שבו אין התייחסות לכך בהסכם המזונות, יהיה צורך בהגשת תביעה לחיוב האב במזונות החייל. מאחר שמדובר בבגיר על החייל להגיש את התביעה בעצמו, אולם בתי המשפט מקבלים אף תביעות שמוגשות על ידי האם, ונפסק כי אין מקום להציב את החייל ישירות מול אביו.”

הילד המשיך ללימודי עתודה של שנתיים, ורק בגיל 20 הוא התגייס. האם האב צריך לשלם עבורו מזון-

מאת ליטל דוברוביץקי

לפי החוק, במקרה שההורים גרושים הילדים מקבלים מזון נות עד הגיעם לגיל 18, אולם גם לאחר מכן הילדים זכאים למזונות בתקופת שירותם הצבאי, או בדרך כלל יורד סכום המזונות לשליש. הסיבה: מאחר שהם ממשיכים בתיקופה זו לגור בבית, יש עדיין הוצאות עליהם.

למרות זאת, מזונות אחרי גיל 18 אינם ניתנים בכל מקרה, והם תלויים במספר גורמים. בעזרתה של עו”ד רות דיין וולפנר, בעלת משרד המתמחה בענייני משפחה וירושה, נבחן מתי ניתנים מזונות לילדים מעל גיל 18.

החייל עובד ומרוויח כסף תוך כדי שירותו הצבאי. הוא זכאי גם למזונות?

יש שתי סיטואציות אפשריות: אם לחייל יש מקורות הכנסה, האב שמשלם מזונות יוכל לפנות לבית המשפט ולבקש את הפחתת המזונות או את ביטולם, בטענה שלכנו החייל יש הכנסה משל עצמו. במקרה השני, אם ההכנסה של החייל מתבטאת בסכום זעום המשמש רק כדמי כיס,

צילום: שרון כהן

עו”ד רות דיין וולפנר (בתמונה): “כאשר נער בן 18 בוחר שלא להתגייס, אין חובה על אביו לדאוג לפרנסתו, שהרי אין הבדל בינו לבין נער בן 21 שהשתחרר ויוצא לעבוד”